

[Fornæs.]

sige, at i hvert Tilfælde for de større Byers Vedkommende har der været en stærkere og stærkere intensiv Interesse hos Lærerpersonalet for at gaa ind for Nødvendigheden af, at Børnene faar en mere praktisk Undervisning i de senere Aar, inden de gaar ud i det praktiske Erhverv.

Saa er Spørgsmaalet, om Samfundet som saadant kan taale, at man beholder Børnene i Skolen, saa længe. Jeg har i øvrigt ogsaa i de senere Dage hørt Røster fra denne Talerstol om, at det ikke kan nytte at holde Børnene i Skole i den Alder, fordi de bliver skoletrætte. Jeg indrømmer, at hvis der var Tale om en Undervisning i den Form, som jeg selv i sin Tid var undgivet, med tre ensartede Aar med stadig Oprykning Aar efter Aar af Børn fra 5te til 6te Klasse, maatte de naturnødvendigt blive trætte af de idelige Gentagelser; men naar den Undervisning, der bliver givet i de senere Aar i den eksamensfrie Mellem-skole, netop bliver givet ud fra de Forudsætninger, at man skal give Børnene den Undervisning, som de netop aandelig har Trang til, saa tror jeg slet ikke, man behøver at tale om Skole-træthed. Naar en Dreng interesserer sig for sin Gerning, naar han kommer i Lære i det 15de Aar, hvorfor skulde han saa ikke kunne interessere sig for Skolegerningen, hvis man lægger den i Kontakt med hans Interesser?

Naar man taler om den stadigt fremadskridende tekniske Udvikling, hvorunder det er vanskeligere og vanskeligere at skabe Muligheder for, at Befolkningen skal faa den fornødne Beskæftigelse, saa vover jeg at paastaa, at kan man sysselsætte Børnene til deres 16de—17de Aar i Skolen, saa har Samfundet sikkert Raad til det. Personlig ved jeg ogsaa med mit Kendskab som Fabriksleder til Uddannelsen af unge Mennesker, at jeg med større Tillid vil tage unge Mennesker i Lære i Alderen fra 17 til 20 Aar, efter at de har faaet en saadan praktisk Uddannelse i Skolen, end jeg tager dem fra 7de Klasserne i Alderen fra 14 til 19 Aar.

Økonomisk vil Samfundet utvivlsomt kunne bære det, og det vilde aflaste Arbejdsløsheden i nogen Grad. Ved at bevare Børnene noget længere i Skolen gives der Adgang til, at de unge Mennesker kan faa Plads. Med andre Ord, denne Sysselsættelse af Børnene skal ikke være et pædagogisk Problem alene, men kan i det kommende Samfund blive et Arbejdsløshedsproblem, og de Millioner, det vil koste, er sikkert til at overkomme. En Statistik viser, hvorledes Børneantallet vil gaa ned alene i

Københavns Kommune med 8 000 i Skolerne inden 1943, og saaledes vil det i nogen Grad gaa Landet over. Det er naturligt, at man i forøget Grad vil kaste sig over at uddanne og dygtiggøre Børnene, altsaa dem, der skal bære Fremtiden i sit Skød, og dersom Lærerne har den rette Indstilling, Forstaaelse, Sagkundskab og Dygtighed, maa de ogsaa kunne interessere Børnene i disse Aar.

Jeg gentager, at man bør for Byernes Vedkommende, selv om vi ikke faar gennemført obligatorisk Undervisning i 8de og 9de Klasserne, arbejde for, at der dog i hvert Tilfælde skabes en Folkeskolelov, som giver Kommunerne Adgang og som kan friste Kommunerne til at benytte Adgangen til at gennemføre en saadan Undervisning.

Saa vil jeg gerne til Slut pege paa, at man i Loven om Skolens Tilsyn skilte København og det øvrige Land fra hinanden. Man skabte Lovparagraffer for København, der f. Eks. gav Forældrene Adgang til at vælge Medlemmer til Skoledirektionen, og medens man i tidligere Udkast havde tænkt sig, at Forældrene ved Skolerne rundt omkring i Landet ogsaa skulde have haft Adgang til at vælge Medlemmer til Skolekommissionen, har man indskrænket dette til, at de faar Adgang til paa deres Skole at være med til en Indstilling til Kommunalbestyrelsen sammen med Skolekommissionen vedrørende Ansættelse af Lærere.

Naar engang denne Lov skal laves om, vil jeg i hvert Fald henstille til Ministeren at tænke over dette Problem, at man ændrer den saaledes, at man siger: Lad saa København have en Ordning for sig selv, ihvorvel jeg mener, at bortset fra det rent økonomiske maa Strukturen være ens i København, Frederiksberg og Gentofte, og for øvrigt det samme i Odense, Aalborg og Aarhus og andre større Kommuner. Og naar man f. Eks. i København ansætter Lærere ved det samlede Skolevæsen, saa gør man virkelig det samme ved de andre Skolevæsenere ogsaa. Og selv om man har tænkt sig at give Forældrene Adgang til Indflydelse herpaa, kunde man jo have det saa godt koncentreret, at samtlige Forældre faar Adgang til at vælge Medlemmer til Skolekommissionen, i alt Fald vedrørende disse Felter.

Jeg vil derfor henstille, at man sørger for, at det kunde blive indrettet saaledes, at København faar en Lov for sig, samtlige større eller mindre Kommuner een Ordning, og at man laver en Ordning for